C/2024/4176

2.8.2024 г.

P9_TA(2023)0474

Противопоставяне на акт за изпълнение: максимално допустимите граници на остатъчни вещества за трициклазол

Резолюция на Европейския парламент от 14 декември 2023 г. относно предложението за регламент на Съвета за изменение на приложения II и V към Регламент (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на максимално допустимите граници на остатъчни вещества за трициклазол във или върху определени продукти (COM(2023)0499 – 2023/2998(RPS))

(C/2024/4176)

Европейският парламент,

— като взе предвид предложението за регламент на Съвета за изменение на приложения II и V към Регламент (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на максимално допустимите граници на остатъчни вещества за трициклазол във или върху определени продукти (COM(2023)0499),

— като взе предвид Регламент (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 23 февруари 2005 г. относно максимално допустимите граници на остатъчни вещества от пестициди във и върху храни или фуражи от растителен или животински произход и за изменение на Директива 91/414/ЕИО на Съвета ([1]), и по-специално член 14, параграф 1, буква а) от него,

— като взе предвид гласуването в Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите от 11 май 2023 г., при което не беше изразено становище,

— като взе предвид мотивираното становище на Европейския орган за безопасност на храните, прието на 7 декември 2022 г. и публикувано на 18 януари 2023 г. ([2]),

— като взе предвид своята резолюция от 16 януари 2019 г. относно процедурата на Съюза за разрешаване на пестициди ([3]),

— като взе предвид член 5а, параграф 4, буква д) и член 5а, параграф 5 от Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ([4]),

— като взе предвид член 112, параграфи 2 и 3 и член 112, параграф 4, буква в) от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид предложението за резолюция на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните,

А. като има предвид, че при гласуването на 11 май 2023 г. в Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите не беше изразено становище, което означава, че предложението за регламент не е подкрепено от квалифицирано мнозинство на държавите членки; като има предвид, че при гласуването в Съвета на 20 септември 2023 г. отново не беше изразено становище;

Б. като има предвид, че предложението за регламент на Съвета има за цел да увеличи максимално допустимата граница на остатъчни вещества („МДГОВ“) за трициклазол в ориз от 0,01 на 0,09 mg/kg;

В. като има предвид, че Регламент (ЕО) № 396/2005 има за цел осигуряването на високо равнище на защита на потребителите и хармонизирани разпоредби на Съюза относно максимално допустимите граници на остатъчни вещества (МДГОВ) от пестициди във или върху храни или фуражи от растителен или животински произход;

Г. като има предвид, че в член 1 от Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета ([5]) се предвижда, че целта на този регламент е да се гарантира високо равнище на защита на здравето на хората и на животните и на околната среда, както и да се подобри функционирането на вътрешния пазар посредством хармонизация на правилата относно пускането на пазара на продукти за растителна защита, като същевременно се подобри земеделското производство;

([1]) ОВ L 70, 16.3.2005 г., стр. 1.
([2]) Reasoned opinion on the setting of an import tolerance for tricyclazole in rice (Мотивирано становище за определяне на допустими за целите на вноса стойности за трициклазол в ориз)., EFSA Journal 2023;21(1):7757, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2023.7757.
([3]) ОВ C 411, 27.11.2020 г., стр. 48.
([4]) ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23
([5]) Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1).

Д. като има предвид, че в съобщението на Комисията от 20 май 2020 г., озаглавено „Стратегия „От фермата до трапезата“ за справедлива, здравословна и екологосъобразна продоволствена система“, се признава, че „европейските храни вече са световен стандарт за храни, които са безопасни, изобилни, питателни и висококачествени“;

Е. като има предвид, че трициклазолът е системен фунгицид със защитен ефект за ефикасен контрол на припламването по ориза (*Pyricularia grisea Sacc.)* на всички етапи на растежа (припламване по листата, по стъблото и по цвета);

Ж. като има предвид, че трициклазолът не беше включен в приложение I към Директива 91/414/ЕИО на Съвета през 2008 г., след като Постоянният комитет по хранителната верига и здравето на животните заключи, че „има ясни индикации, че може да се очаква, че той има вредно въздействие върху човешкото здраве и че по-специално липсващите ключови данни не позволяват определянето на надеждни стойности на допустимия дневен прием (ADI), острата референтна доза (ARfD) и допустимото ниво на експозиция на оператора (AOEL), а тези стойности са необходими за извършване на оценката на риска“ ([6]); като има предвид, че от 30 март 2009 г. насам употребата на трициклазол в Съюза не е разрешена;

З. като има предвид, че в своята партньорска проверка след заявление за одобрение за употреба в Съюза през 2015 г. ЕОБХ заключи ([7]), че има множество критични проблемни области по отношение на токсикологичността на трициклазола; като има предвид, че ЕОБХ не можа да пренебрегне генотоксичността и канцерогенността на трициклазола, поради което при оценките на въздействието върху човешкото здраве не беше възможно да се установят референтни стойности (ADI, ARfD и AOEL) за употребата; като има предвид следователно, че не беше възможно да се извършат оценките на риска по отношение на оператори, работници, случайни лица, жители и потребители; като има предвид освен това, че ЕОБХ не успя също така да изключи потенциални свойства, нарушаващи функциите на ендокринната система; като има предвид, че поради това заявлението за одобрение беше отхвърлено ([8]);

И. като има предвид, че от 2016 г. насам употребата на трициклазол е забранена в Съюза, както и вносът на продукти с остатъчни вещества над аналитичната количествена стойност;

Й. като има предвид, че поради забраната на този фунгицид европейските земеделски стопани бяха принудени да инвестират в намирането на алтернативни селскостопански практики;

К. като има предвид, че забраната на този фунгицид в Съюза доведе до значително намаляване на производството на ориз сред европейските производители;

Л. като има предвид, че след като през 2017 г. МДГОВ за трициклазол в ориз беше понижена до границата на определяне и стана приложима в целия Съюз, производителите на ориз извън ЕС прибягнаха до използването на агрономически техники и адаптираха своите бизнес модели, за да могат да продължат да изнасят за Съюза;

М. като има предвид, че европейската верига за производство на ориз последователно подкрепя необходимостта от реципрочност на правилата относно употребата на пестициди;

Н. като има предвид, че забраната на трициклазола в Съюза създава положение на пълна липса на реципрочност в ущърб на производителите на ориз, които прилагат стандартите на Съюза;

О. като има предвид, че това положение може в дългосрочен план да създаде нелоялна конкуренция за производителите на ориз, които изпълняват стандартите на Съюза;

П. като има предвид, че политиките, благоприятстващи търговията, остават приоритет за Европейския парламент;

Р. като има предвид, че през пазарната 2022 година (1.9.2021 – 31.7.2022 г.) вносът на ориз в Съюза е достигнал рекордните 1,67 милиона тона бланширан ориз, което представлява увеличение от 36 % за една година ([9]);

С. като има предвид, че вносът от държави, които позволяват използването на трициклазол, възлиза на общ обем от почти 194 000 тона, което съответства на приблизително 12 % от общия внос ([10]);

([6]) 2008/770/ЕО: Решение на Комисията от 30 септември 2008 г. за невключване на трициклазол в приложение I към Директива 91/414/ЕИО на Съвета и отнемане на разрешенията за продукти за растителна защита, съдържащи посоченото вещество (нотифицирано под номер C(2008) 5108), ОВ L 263, 2.10.2008 г., стр. 16.

([7]) Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance tricyclazole (Заключение относно партньорската проверка на оценката на риска от употребата на активното вещество трициклазол като пестицид), EFSA Journal 2015;13(2):4032, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2015.4032.

([8]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1826 на Комисията от 14 октомври 2016 г. относно неодобряване на активното вещество трициклазол в съответствие с Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно пускането на пазара на продукти за растителна защита (ОВ L 279, 15.10.2016 г., стр. 88).

([9]) ЕВРОСТАТ, 2023 г.

([10]) ЕВРОСТАТ, 2023 г.

Т. като има предвид, че докато земеделските стопани в Съюза ще трябва да изпълняват възможно най-високите изисквания за безопасност на потребителите, приемането на предложението за регламент на Съвета би позволило внос в Съюза, който не отговаря на стандартите на Съюза;

У. като има предвид, че предложението за регламент на Съвета, съгласно Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF), щеше да намали нотификациите с 76 % през 2021 г. и с 73 % през 2022 г.;

Ф. като има предвид, че приемането на предложението за регламент на Съвета би подкопало продоволствената сигурност и при липсата на подходящи средства за проследяване и информиране би могло да създаде заблуждаващи практики за потребителите;

Х. като има предвид, че в член 191, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз се определя принципът на предпазните мерки като един от основните принципи на Съюза;

Ц. като има предвид, че за да се намалят рисковете и въздействието от употребата на пестициди върху здравето на хората и животните и върху околната среда, Комисията и държавите членки се насърчават да разгледат въпроса за вносните селскостопански продукти, третирани с химикали, които са забранени или ограничени в Съюза;

1. се противопоставя на приемането на предложението за регламент на Съвета;

2. счита, че предложението за регламент на Съвета превишава изпълнителните правомощия, предвидени в Регламент (ЕО) № 396/2005;

3. счита, че предложението за регламент на Съвета е несъвместимо с целта и съдържанието на Регламент (ЕО) № 396/2005;

4. отбелязва, че предложението за регламент на Съвета не е в съответствие с ангажиментите, поети спрямо високата степен на безопасност на потребителите;

5. отбелязва, че като стандарти за търговия, основани на риска, МДГОВ спомагат за избягването на пречки и на смущения в търговията, и подчертава, че различните условия на конкуренция биха могли да доведат до пречки и до потенциални смущения в търговията, които биха могли да окажат значително въздействие върху потребителите, земеделските стопани и хранително-вкусовия сектор в Европа и извън нея;

6. настоява, че МДГОВ за трициклазол във внасяния ориз в Съюза следва да остане 0,01 mg/kg, както е за европейските производители на ориз;

7. отправя искане към Комисията да оттегли своя проект на регламент;

8. призовава Комисията да запази еднакви условия на конкуренция за европейските земеделски стопани;

9. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и на парламентите на държавите членки.